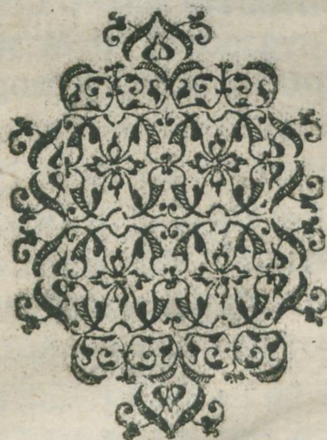
BRIEF

aen

Den hooch ende welgebornen oock Edelē gestrengen heeren/heerē Salintin Graven ende heren tot Isenburgh/Herman Graven tot Manderschept/ ende Carel Nutzhel van Sonderphuils Ridder &c. der Rom. Keys. Majest. Gedeputeerde Commissarisen/ onsen besonderen lieven gunstigē Heeren eñ goede vrunden sampt ende besonders.

Ghedruckt Anno, 1600.

HOoch ende welgeboren Graven, etc. Ons is V. L. eñ junsten Brief gedateert den lesten Octob: is, tot Grensauwe / by den Trommeter brengher deser welgheievert/ daer uyt wy verstaen dat deselve sampt ende besunders gedeputeerde Commissarien by den Keyserl. Majest. alderghenadichst bevolen is/ by ons om saecken/ daeraen hoochstgedachte Keyserl. Majest. ende consequentelijck den gantschen Roomschen Rijcke hooch ende veel gheleghen is/ sich in persoone te verbougen ende alvooren ombehoorlijcke pas toeganck / ende geleyde tot vermidinghe van alderhande deser tijts onsekerheden ende inconvenienten aen te houden/ dat daeromme V. L. ende G. begheeren beneffens vrijen sekeren geleijdt ende Pasbrief ghewisse tijt en plaetse om de voorschreven Commissie opt spoedichste te expedieren ende afleggen. Waer op wy V. L. ende G. om trespect twelck wy onderdanichst zijne Keyserl. Majest. ende den gantschen Roomschen Rijcke draghen onvermeldet niet connen laten / dat wy ons aen hoochst hooch ende welghedachte Keyserl. Majest. [illegible]heur ende Fursten/ ende andere stenden des Rijcx ten hoochsten [illegible]bonden houdende/ deur deselve verbintenisse eensamentlijc veele andere goede consideratien bewoegen zijn V. L. ende G. te openen dat ons van goeder handt geadviseert is V.L. ende G. commissien aen ons te bestaen in twee pointen / Als eerst omme te vorderen een handelinghe ofte tractation tusschen den deurluchtichsten Hertoge Albert met d' Infante van Spaeingen ende ons: ten tweeden/ op de restitutie vande plaetsen ghehoirich onder den H. Rijcke ende afdoeninghe van schaden op den Rijcxbodem.

Wat nu het eerste point aengaet / weten V. L. ende G. sich te erinneren tgene by ons inden Jare 1591. aendē hoochstgedachtē Keys. Majest. int lange daer op by onse demoedige brievē is verthoont ooc tgene by ons in den vervolgende jaer 1592. aendē vry-Here vā Rhept ter gebuerlijcker antwoort op de gedane propositie is ghegheven/ wat vervolgens in den Jare 94. opte brieven vanden hoochloffelijcke/ memorie den Eertz-Hertoghe Ernst by ons gheantwoort ende iteratívelick inden Jare van 95. ende 96. gheremonstreert aende hoochstghedachte Keyserl. Majesteyt den Cheur-Vorstē vā Mentz &c. Eertz-Bisschop vā Salsburch Administra-

 torn

tom' van Saren / Pals-Grave Philips Ludwich vander Nyen-
burg sampt den Stenden van Cuelen ende Nurenburch / ooc
aen den Ghesanten vande Coninckliicke Maiesteyt van Po-
len ende Denemarcken ende lestelijck aen V. L. Carel Rutzhel
van sonderphuils op dese pointen is verclaert van alle twele Coppe
nessens desen gaet / daer uyt hoochst hooch ende welgedachten
Keyserl. Maiest. Cheur ende Fursten / ende andere Stendē des
gantschen Rijcx lichtelijck hebben connen ordelen niet wat appa-
rentie tvoorsz point alhier soude connen gevordert worden / ooc niet
teghenstaende voortghebracht soude moghen worden dat de saec-
ken der Nederlanden tsedert verandert soude zijn / door de ghe-
pretendeerde Donatie van de selve Landen aen de Infante gedaē /
mitsgaders het overlyden des ouden Conincks van Spaingen eñ
t'gevolchde Huwelijck tusschen den Eertz-Hertoghe Albert ende
d'Infante / also daertegens dient / dat de vereenichde Nederlanden
nu veel meerder hoochwichtigher ende onwedersprekelijcker rede-
nen hebben omme beswaert te zijn tot eenighe handelinghe metten
Spangiaerts / den Eertz-Hertoge ende d'Infante (als vanden
Spangiaerts dependerende) te verstaen alst opt te vooren / ghelijck
eensdeels upten placcate daerop by ons in April lestleden uytgege-
ven / (mede nessens desen gaende) is te verstaen / soe daer inne cor-
telijcken aengetoghen zijn eenighe principale poincten / waerdeur
den peghenwoordighen Coninc van Spaeingen onder den Eerz-
Hertoge hem tegens dese Landen ende den goeden ingesetenen der
selver tegens des Rijcx lidtmaten ende Stenden ongelijc tyranni-
ger ende wreeder / nopende hare rechtē eñ vryheden zijn dragende /
als den overleden Coninck heeft ghedaen / dat onder t'gebiet van
den Eertz-Hertoge ter oorsake vande Christelijcke Religie seer ty-
rannichlijck is ghehandelt dat oock dē staet niet alleen vande ver-
eenichde Landen / maer oock vande Naeghebueren / ende nament-
lijc van veele Stenden des heyl. Rijcx so onbehoorlijcken ende on-
waerdelijcken is ghetracteert dat met verwonderinghe verstaen
wordt van des Rijcx litmaten ende Stenden noch eenige te weten
die niet tot reparatie van het ongehoorde gewelt ende ongelijck / al-
le middelen ende begeeren te gebruycken: te meer na dien de Velt-
oversten vanden Coninck ende Eertz-Hertoghe vermaent zijnde
tot onderhout vande ghedaene beloften so openbaerlijck selfs / aen

des

des Rijcx litmaten heeft verclaret dat hy de gedane beloften van dẽ
Eertz-Hertoge niet en conde genoch doen/ overmits Godes eñ des
Conincx dienst anders vereysschen/ te kennen gevende/ dat hy des
Rijcx Stenden ende ondersaten onder sulcken pretext/ oock boven
ghegheven beloften alle sorten van ghewelt ende tyrannie wilde
aendoẽ int moorden roven / branden/ ende andere execrabele acten/
oock int veranderẽ van Wetten/ Politiẽ/ ja Religie / ende in plaet-
se dat de Eertz-Hertoghe behoorde ressentiment te thoonen van
alsulcke proceduren/ hy niet alleen sulcx niet en doet/ maer des Rijcx
Steden inhout: ende boven dien hem noch vanteert van een gro-
te victorie over des Rijcx volck van oorloge te hebbẽ / gelijck t'selve
met goede autentijcke bescheyden can bewesen worden.

Eensamentlijc dat hy niet en meent de geoccupeerde steden te ver-
laten/ maer de selve tot zijn welgevallen te behouden/ behalven dat
noijt claerder en is gebleken als jegenwoordich der Spaengiaerts
ende hare adherenten meeninghe te wesen in Perpetuum de wel-
standt/ rechten ende Privilegien der Nederlanden te inquieteren eñ
daerover onrechtvaerdichlijck tot ruine der selver/ ende onuytspre-
kelijcke interesse van alle nagebuyren Coningen/ Princen/ ende re-
publijcken/ maer voor al vande Stenden des Rijcx te herschen ooc
de Eertz-Hertoghe met d'Infante ende hare naecomelingen hou-
den in eeuwige subiectie omme den Nederlanden ende den goeden
ingesetenẽ der selver int stuck vande Christelijcke Religie ende an-
dere hooftpointen/ den welstant van dien betreffende niet te mogen
yet accorderen/ hiertoe en is niet noodich V. L. ende G. openin-
ge te doen noch vande brieven van renverse daer by geaccordeert
is dat altijts vier ofte meer vande principaelste steden ofte stercktẽ
der Nederlanden met Spaengiaerts sullen beset blyvẽ / nochte de
secrete vermaninghe des overleden Conincks van Spaengien aen
den jegenwoordighen gedaen aenwysende/ by wat middelen hy
altijt occasie sal connen nemen/ omme over de Nederlanden te her-
schen/ maer is ghenoch den text vande voorsz gheprętenderde gif-
te/ daer by den Eertz-Hertoch d'Infante ende hare naecomelingen
voor altijt hen hebben verplicht ende by eede verbonden / soo wel
de vryheden/ rechtẽ ende gerechticheden der Landen/ als het stuck
vande Religie indeselve/ na der Spangiaerts wil eñ appetijt te doẽ/
beleydẽ de perpetuelle substitutie inde successie der Nederlandẽ/ de

voochden vanden Spaengiaerts over den kinderen/de macht va
dat de Conungen van Spaenigen hen aende selve ofte hare kind
ren sullen moghen Hawelijcken / of de selve nae haeren wille
huwelijck gheven / de Nederlanden voor een spaens leen oft
achterleen te houden/den Nederlanders te beletten hare vrye na
vigatie ende negotiatie/ende alle ende elck point vandien opde ve
beucte vande Nederlanden brengen dit claerlijck mede/ als ooc
dat zy hen ende hare naecomelinghen aen het onderhouden end
doen onderhouden vande Roomsche Religie op gelijcke penē ve
bonden hebben/ ghelijck alle t'selve de clare text vande voorschr
ven donatie (oock nesses desen gaende) mede brengt/sulcx dat no
minder apparentie en conde wesen noch voor de Keyserl. Maje
noch voor den Rijcke noch voor dese Landē/ met handthouding
van hare respective vryheden ende gerechticheden / ende Religie tot ha
delinghe te connen verstaen / als tegenwoordich metten voorschr
ven Eertz-hertoghe/ te min dat boven dien alle proceduren de
ghenwoordighen Coninck van Spanigen / ende des Eerz-He
toghe niet alleen en verbeteren de voorgaende vanden overled
Coninck maer veel eer verargheren/de voorverhaelde wreede en
tyrannique procedurē inde Nederlandē eñ den heyl. Rijcke/ gev
daer van tē principale genochsame getuychenissen/eñ is kenn
dat gheduerende de preparatie nu binnen tsaers vande handeli
ghe tussen de Conincl. Maiest. van Engelant by den spaenigaer
ende den Eertz-Hertoge op den ouden voet is gehandelt/namen
lijcken dat de selve soude strecken tot een attrappe omme ond
toecksel van vrede handelinghe meerder ghewelts te gebruycke
t'selven heeft ghelcert de gheweldige Armada in Spaeingen bi
nen t'jaers/ die uyt alle quartieren van Spaeingen ende Itali
ghebracht was in Ferool/omme op Enghelant eenen inval te do
ghelijck oock datelijck in Augustus lestleden soude zijn ghesch
indien Godt de Heere Almachtich deur zyne ghenade niet had
beheeft de voorschreven Armee te diverteeren int vervolghen va
de Schepen van oorloge deser Landen / op te rijcken van Spa
gen ghesonden / behalven dat de hoochmoet van den Eertz-H
toghe ende d'Infante so groot is dat niet tegenstaende zy welw
gheen recht totte voorsz vereenichde Nederlanden te connen p
tenderen upte voorsz nulle donatie/ ofte eenighe andere tytulen

de selve by placate ende publijcque fameuse Libellen houden voor rebellen / onbedachte / onwaerdighe ende onrechtveerdighe acten die tot genen tyden en sullen connen verdedicht worden.

Wat nu voorschreve tweede point raect verhopen wy hoochst hooch ende welghemelte Keyserlijcke Majest. den Cheur ende Fursten ende andere Stende des Rijcx niet alleene by presentatie maer oock datelijck onse oprechte goede meyninge bewesen te hebben/sulcx dat ons seer vreemt voorcomen soude dat in plaetse vande gheemeene vyanden in hare hoochmoet neder te setten ende tot redene te brengē/wy daeromme vorder soudē wordē gemolesteert

Uyt dese ende meer andere redenen can lichtelijck gheordeelt worden tot conservatie vande hoochloflijcke reputatie vande hoochghedachte Keyserl. Majest. ende den gantschen Rijcke niet dienstelijck te wesen dat V. L. en G. om den voorschreven pointē alhier comen / gelijck wy geensins tselve goet vindende ooc daertoe geen depeschen en seijnden / maer vertrouwen vastelijcken dat hoochst hooch ende wel ghemelte Keyserl. Majest. den Cheur ende Fursten ende andere Rijcx stenden desen ghesien hebbende/ onse ieghenwoordighe devoren ghenadichst ghenadich ende gunstich sullen verstaen.

Namentlijcken dat wy V. L. G. vande moeyte ende beswaernisse der voorgenomen reyse by desen begeeren te ontledighen/ gelijck wy de Keyserl. Majest. alder onderdanichst zijn versoeckende/ ende V. L. en G. biddende omme daer aen oock de goede hant te houden / daeraen de Keyserl. Majest. ende den gantschen Rijcke dienst/ ende ons vrientschap gheschieden sal die wy teghens V. L. ende G. sampt ende besunders altijts te erkennen sullen bereydt wesen.

Hier mede/ &c. uyt s'Graven-Hage den ijden.
December/ Anno M. D. XCIX.

V. L. ende iunsten goetwillighe, ende
goetgunstighe vrunden,

Die Staten Generael.